

KARTA PRZEDMIOTU (ZAJĘĆ)

Kod przedmiotu (zajęć): 0912.4.RM2.D.PAPRM

Nazwa przedmiotu (zajęć) w języku polskim: Psychologiczne aspekty pracy ratownika medycznego

Nazwa przedmiotu (zajęć) w języku angielskim: Psychological aspects of the work of a paramedic

1. Usytuowanie przedmiotu (zajęć) w systemie studiów

1.1. Kierunek studiów	Ratownictwo medyczne
1.2. Forma studiów	Studia stacjonarne/niestacjonarne
1.3. Poziom studiów	Studia drugiego stopnia
1.4. Profil studiów	Praktyczny
1.5. Osoba przygotowująca kartę przedmiotu (zajęć)	dr Edyta Laurman Jarzabek
1.6. Kontakt	edyta.laurman-jarzabek@ujk.edu.pl

2. Ogólna charakterystyka przedmiotu (zajęć)

2.1. Język wykładowy	Polski
2.2. Wymagania wstępne	Psychologia, Psychologia w ratownictwie

3. Szczegółowa charakterystyka przedmiotu (zajęć)

3.1. Forma zajęć	Wykłady (W) (w tym zajęcia zdalne w czasie rzeczywistym prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość), ćwiczenia (C). Obecność na wszystkich formach zajęć jest obowiązkowa.
3.2. Miejsce realizacji zajęć	Sale dydaktyczne Uniwersytetu Jana Kochanowskiego, Microsoft Teams
3.3. Forma zaliczenia zajęć	Zaliczenie z oceną
3.4. Metody dydaktyczne	Wykład. Dyskusja wielokrotna (grupowa), konwersatorium, psychodrama, analiza własnych doświadczeń. Uczenie aktywizujące - analiza przypadków praca w zespołach, praca indywidualna.
3.5.a. Wykaz literatury podstawowej	1. Hetherington A., Wsparcie psychologiczne w służbach ratowniczych, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańsk, 2017. 2. Gonczaryk A., Sady N., Kosoń A., Motyl M., Chojnowska-Ćwiąkała I., Bartyzel M., Psychospołeczne czynniki ryzyka zawodowego występujące w środowisku pracy ratowników medycznych, „Medycyna Środowiskowa”, tom 25, nr 3–4, s. 66–71, 2022. https://doi.org/10.26444/ms/161596 . 3. Tatala M., Ocena stresu wywołanego traumatycznym zdarzeniem w grupie ratowników medycznych i strażaków: przyczynek do rozumienia kultury pracy, „Roczniki Kulturoznawcze”, tom 13, nr 3, s. 35–55, 2022. https://doi.org/10.18290/rkult22133.2 . 4. Grochowska A., Gawron A., Bodys-Cupak I., Stress-Inducing Factors vs. the Risk of Occupational Burnout in the Work of Nurses and Paramedics, „International Journal of Environmental Research and Public Health”, tom 19, nr 9, artykuł 5539, 2022. https://doi.org/10.3390/ijerph19095539
3.5.b. Wykaz literatury uzupełniającej	1. Mazur J., Kozakiewicz A., Porwit K., Izdebski Z., Polska wersja kwestionariusza do mierzenia stresu pourazowego PTSD-8 w badaniach czterech grup zawodów medycznych, „Medycyna Pracy”, tom 75, nr 1, s. 45–56, 2024. https://doi.org/10.13075/mp.5893.01465 . 2. Golec J., Nowak M., Malinowski M., Ocena dobrostanu psychicznego oraz wypalenia zawodowego u pracowników medycznych po roku od wybuchu pandemii COVID-19, „Państwo i Społeczeństwo”, tom 24, nr 2, s. 23–37, 2024. 3. Król E., Pękala R., Poziom stresu wśród pracowników systemu ratownictwa medycznego a style radzenia sobie z nim, „Acta Scholae Superioris Medicinae Legnicensis”, nr 1 (29), 2025.

4. Cele, treści i efekty uczenia się

4.1. Cele przedmiotu (zajęć) (z uwzględnieniem formy zajęć)

Wykłady

- **C1.** Pogłębienie wiedzy o psychologicznych aspektach choroby i chorowania oraz o specyfice kontaktu ratownika medycznego z pacjentem i jego bliskimi w sytuacjach nagłych i kryzysowych.
- **C2.** Poznanie psychologicznych uwarunkowań funkcjonowania ratownika medycznego, w tym pracy zespołowej, reakcji na stres i zdarzenia traumatyczne oraz profilaktyki wypalenia zawodowego.

Ćwiczenia

- **C1.** Kształtowanie praktycznych umiejętności komunikowania się z pacjentem i jego bliskimi, udzielania podstawowego wsparcia psychologicznego oraz współpracy w zespole ratowniczym.
- **C2.** Rozwijanie umiejętności rozpoznawania własnych reakcji na stres, stosowania adekwatnych strategii radzenia sobie oraz identyfikowania sygnałów przeciążenia i wypalenia zawodowego.

4.2. Treści programowe (z uwzględnieniem formy zajęć)

Wykłady

1. Organizacja zajęć: omówienie karty przedmiotu, przebiegu zajęć, zasad pracy i warunków zaliczenia.
2. Psychologiczne aspekty choroby i chorowania – różnice indywidualne w adaptacji do choroby i sytuacji nagłego zagrożenia zdrowotnego.
3. Specyfika kontaktu pacjent–ratownik medyczny; komunikacja werbalna i niewerbalna oraz kulturowe uwarunkowania kontaktu z pacjentem.
4. Budowanie relacji z pacjentem jako element procesu diagnostyczno-terapeutycznego; komunikacja z pacjentem w silnym lęku, panice, pobudzeniu lub z utrudnionym kontaktem.
5. Specyfika pracy zespołowej w ratownictwie medycznym – procesy grupowe, współpraca, komunikacja i rozwiązywanie konfliktów.
6. Ratownik medyczny w obliczu nagłej śmierci pacjenta – reakcje psychologiczne pacjenta, bliskich i personelu; podstawowe zasady komunikacji i wsparcia.

(w tym zajęcia prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość)

1. Pacjent senioralny i osoba z niepełnosprawnością – stereotypy, uprzedzenia, bariery komunikacyjne i zasady wspierającej komunikacji (Senior patient, disability).
2. Psychospołeczne zagrożenia zawodowe ratownika medycznego – stres, ekspozycja na traumę, dobrostan psychiczny, wsparcie społeczne i profilaktyka wypalenia zawodowego.

Ćwiczenia

1. Identyfikacja psychospołecznych i kulturowych czynników wpływających na zdrowie i chorobę – analiza zapisu rozmowy z pacjentem.
2. Komunikacja z pacjentem w sytuacji trudnej: silny lęk i atak paniki, pobudzenie emocjonalne, utrudniony kontakt; dobór adekwatnych technik komunikacyjnych.
3. Praca w zespole ratowniczym – współpraca, komunikacja, przyjmowanie ról, rozwiązywanie konfliktów i udzielanie informacji zwrotnej.
4. Psychologiczne obciążenia pracy w ratownictwie medycznym – stres zawodowy, ekspozycja na zdarzenia traumatyczne, symptomy przeciążenia i wypalenia zawodowego oraz strategie profilaktyczne.

4.3. Efekty uczenia się realizowane w ramach przedmiotu (zajęć)

Efekty przedmiotowe (symbol)	Student, który zaliczył przedmiot (zajęcia)	Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się
------------------------------	---	---

w zakresie wiedzy zna i rozumie:

W01	uwarunkowania rozwoju zawodowego ratowników medycznych	RM2P_A.W16
-----	--	------------

w zakresie umiejętności potrafi:

U01	rozpoznawać kulturowe uwarunkowania stylu życia mające wpływ na zdrowie i chorobę	RM2P_A.U13
-----	---	------------

w zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:

K01	radzenia sobie ze stresem i zapobiegania zespołowi wypalenia zawodowego	RM2P_K7
-----	---	---------

4.4. Sposoby weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się realizowanych w ramach przedmiotu (zajęć)

Sposób weryfikacji (+/-)

Efekty przedmiotowe (symbol)	Kolokwium	Aktywność na zajęciach	Praca własna	Praca w grupie	E-learning
------------------------------	-----------	------------------------	--------------	----------------	------------

Forma zajęć

1: 2:	W	C	W	C	W	C	W	C	W	C
W01	+		+	+	+	+			+	
U01				+		+		+		
K01				+		+		+		

Adnotacja. 1: forma zajęć; 2: efekty uczenia się

4.5. Kryteria oceny stopnia osiągnięcia efektów uczenia się

Forma zajęć:

WYKŁADY (W) (w tym zajęcia prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość)

Ocena	Kryterium oceny
3,0	61–68% łącznej liczby punktów możliwych do uzyskania z form weryfikacji przewidzianych dla danej formy zajęć.
3,5	69–76% łącznej liczby punktów możliwych do uzyskania z form weryfikacji przewidzianych dla danej formy zajęć.
4,0	77–84% łącznej liczby punktów możliwych do uzyskania z form weryfikacji przewidzianych dla danej formy zajęć.
4,5	85–92% łącznej liczby punktów możliwych do uzyskania z form weryfikacji przewidzianych dla danej formy zajęć.
5,0	co najmniej 93% łącznej liczby punktów możliwych do uzyskania z form weryfikacji przewidzianych dla danej formy zajęć.

Forma zajęć:

ĆWICZENIA (C) (w tym zajęcia prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość)

Ocena	Kryterium oceny
3,0	61–68% łącznej liczby punktów możliwych do uzyskania z form weryfikacji przewidzianych dla danej

	formy zajęć.
3,5	69–76% łącznej liczby punktów możliwych do uzyskania z form weryfikacji przewidzianych dla danej formy zajęć.
4,0	77–84% łącznej liczby punktów możliwych do uzyskania z form weryfikacji przewidzianych dla danej formy zajęć.
4,5	85–92% łącznej liczby punktów możliwych do uzyskania z form weryfikacji przewidzianych dla danej formy zajęć.
5,0	co najmniej 93% łącznej liczby punktów możliwych do uzyskania z form weryfikacji przewidzianych dla danej formy zajęć.

5. Bilans punktów ECTS – nakład pracy studenta

Kategoria	Obciążenie studenta: studia stacjonarne	Obciążenie studenta: studia niestacjonarne
LICZBA GODZIN REALIZOWANYCH PRZY BEZPOŚREDNIM UDZIALE NAUCZYCIELA (GODZINY KONTAKTOWE)	50	50
Udział w wykładach	15	15
E-learning (zajęcia zdalne prowadzone w czasie rzeczywistym)	10	10
Udział w ćwiczeniach	25	25
SAMODZIELNA PRACA STUDENTA (GODZINY NIEKONTAKTOWE)	50	50
Przygotowanie do wykładu	25	25
Przygotowanie do ćwiczeń	25	25
ŁĄCZNA LICZBA GODZIN	100	100
PUNKTY ECTS za przedmiot (zajęcia)	4	4

Przyjmuję do realizacji (data i czytelne podpisy osób prowadzących przedmiot (zajęcia) w danym roku akademickim)

.....